

Katowice, dnia 7 marca 2024 r.

INFORMACJA Nr 51/2023/EW

w sprawie wypadku ciężkiego, zaistniałego w dniu 11 grudnia 2023 r. około godziny 12⁵⁵ w Zakładzie Górniczym „Wisła” w miejscowości Wisła, gmina Wisła, powiat cieszyński, województwo śląskie, należącym do Kopalni Surowców Skalnych „Wisła” S.A. w Wiśle, któremu uległ operator koparki, pracownik Polskiego Górnictwa Skalnego Sp. z o.o. w Kielcach

Zakład Górniczy „Wisła” w Wiśle prowadzi eksploatację złoża piaskowców godulskich, na podstawie planu ruchu zakładu górniczego na lata 2019 - 2024. Urabianie złoża odbywa się z wykorzystaniem środków strzałowych, stosując zarówno strzelanie metodą długich otworów pionowych, jak i krótkimi otworami pionowymi. W przypadku gdy ośrodek skalny jest mało zwięzły lub nie ma możliwości wykonania robót wiertniczych i strzałowych, prowadzone jest również urabianie złoża przy pomocy młota hydraulicznego, zrywaka oraz bezpośrednio przy pomocy koparki jednonaczyniowej.

Wypadek zaistniał na poziomie - II wyrobiska wgłębnego. Południowo-wschodnią ścianę tego wyrobiska budowały utwory wykształcone jako silnie spękane czarne łupki ilaste przewarstwione cienkoławicowymi piaskowcami w warstewkach 5 - 15 cm. Udział piaskowców w profilu nie przekraczał 30%. Warstwy zapadały w kierunku przeciwnym do wyrobiska. Fragment ściany od południowego - zachodu graniczył z serią gruboławicowych piaskowców o biegu NE-SW i upadach w granicach 55 - 70°.

W dniu 11 grudnia 2023 r. na zmianie rozpoczynającej się około godziny 11⁰⁰ sztygar zmianowy skierował operatorów z Polskiego Górnictwa Skalnego Sp. z o.o. do obsługi koparki gąsienicowej Volvo EC 380 EL i ładowarki Volvo 180 G, natomiast operatora z Firmy Handlowo-Produkcyjno-Usługowej Łukasz Kocjan do obsługi koparki gąsienicowej typu Doosan DX 350. Sztygar zmianowy polecił operatorowi koparki Volvo EC 380 EL wykonywanie prac polegających na dalszym urabianiu południowo-wschodniej ściany wyrobiska wgłębnego na poziomie - II (rzędna około 386 m n.p.m.) oraz załadunku materiału skalnego do kosza zasypowego mobilnej kruszarki szczękowej, będącej częścią mobilnego węzła sortująco-kruszącego. Operatorowi koparki gąsienicowej Doosan DX 350 polecił rozdrabnianie brył nadgabarytowych, natomiast operatorowi ładowarki Volvo 180 G odbieranie gotowego produktu z przesiewacza.

Okolo godziny 12⁵⁵ operator koparki gąsienicowej Doosan DX 350, zauważył odspojenie się fragmentu ociosu ściany i przemieszczenie się brył skalnych w kierunku koparki Volvo EC 380 EL. Niezwłocznie powiadomił operatora ładowarki Volvo 180 G oraz sztygara zmianowego. Następnie operatorzy koparki i ładowarki wraz ze sztygarem udali się na miejsce zdarzenia, stwierdzając, że bryły skalne odspojonego ociosu

fragmentu ściany o szerokości około 16,0 m i wysokości około 6,8 m zasypały częściowo gąsienice oraz czoło koparki Volvo EC 380 EL wraz z kabiną, w której znajdował się operator. Część brył skalnych uszkodziło kabinę i wdarła się do jej wnętrza raniąc operatora. Niezwłocznie przystąpili do uwalniania uwięzionego operatora poprzez odkopywanie zasypanego czoła i kabiny koparki. Sztygar zmianowy telefonicznie wezwał służby ratunkowe i powiadomił kierownika ruchu zakładu górniczego (KRZG). Około godziny 13¹⁰ na miejsce zdarzenia przybyła straż pożarna, która przejęła prowadzenie akcji ratowniczej. W czasie akcji wycięto fragment kabiny oraz usunięto z niej bryły skalne i wyciągnięto operatora. Około godziny 13³⁰, po udzieleniu pomocy medycznej, poszkodowanego przetransportowano helikopterem Lotniczego Pogotowia Ratunkowego do Górnośląskiego Centrum Medycznego - Szpitala w Ochojcu. Lekarz udzielający pomocy medycznej w zakładzie górniczym nie sporządził opinii lekarskiej dotyczącej urazów doznanych przez poszkodowanego.

Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku nie został powiadomiony o zaistnieniu wypadku, a o zdarzeniu dowiedział się z mediów w dniu 12 grudnia 2023 r.

W dniu 19 grudnia 2023 r. KRZG przesłał do Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku pismo wraz z opinią lekarską z dnia 14 grudnia 2023 r., kwalifikując wypadek jako ciężki.

Przyczyną wypadku było uderzenie operatora koparki materiałem skalnym, który dynamicznie odspoił się z eksploatowanego fragmentu ściany, zasypując czoło i wnętrze kabiny koparki.

Do wypadku przyczyniło się:

- wykonywanie robót eksploatacyjnych w sposób niedostosowany do występujących warunków geologiczno-górniczych,
- brak bieżącej oceny budowy geologicznej górotworu,
- niezastosowanie odpowiedniej technologii urabiania w miejscu osłabionych parametrów geotechnicznych złoża o zwiększonej skłonności do samoistnego odspajania, w związku z występowaniem zaburzenia tektonicznego na styku cienkowarstwowych utworów łupkowych z grubowarstwowymi piaskowcami.

W związku z wypadkiem Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku wydał decyzję z dnia 12 grudnia 2023 r. wstrzymującą ruch zakładu górniczego „Wisła” w części dotyczącej:

1. Eksploatacji ścianą zlokalizowaną w południowo-wschodniej części wyrobiska górniczego na poziomie - II na odcinku około 20 m. Wznowienie ruchu warunkuje się ustaleniem przez KRZG bezpiecznych zasad i rygorów usunięcia skutków oraz dalszego prowadzenia robót górniczych w przedmiotowym rejonie, z uwzględnieniem wyników analizy sytuacji geologiczno-górniczej przeprowadzonej przez zespół do rozpoznawania i zapobiegania zagrożeniom, ze szczególnym uwzględnieniem zaistniałego zdarzenia, zawierających:
 - ustalenia dotyczące technologii wykonywania robót górniczych, w tym stosowanych maszyn i przyjętych parametrów skarp i zboczy,

- nadzoru nad prowadzonymi robotami.
- 2. Eksploatacji koparki typu Volvo EC 380 EL. Wznowienie ruchu warunkuje się usunięciem uszkodzeń koparki powstałych w wyniku odspojenia części ociosu na odcinku około 20 m i wysokości około 6 m oraz uszkodzeń powstałych w wyniku uwalniania operatora z przysypanej kabiny.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Rybniku.